

Cultuur op eigen koers

Colloquium Fonds voor Cultuurmanagement - maandag 14 mei 2018

© NOON (Mousssem) - een performance van Youness Khoukhou. Photo by Danny Willems

Fonds voor Cultuurmanagement
Universiteit Antwerpen

Maandag 14 mei 2018

Universiteit Antwerpen, Stadscampus, Hof Van Liere,
Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen

www.uantwerpen.be/nl/projecten/fonds-voor-cultuurmanagement/colloquium/

Over verzelfstandiging van musea en andere culturele organisaties

We leven in turbulente tijden, waarin de klassieke rolverdeling tussen overheid, de culturele sector en de private sector herzien wordt. Alles is in beweging. Het zwaartepunt van het cultuurbeleid komt ook hoe langer hoe meer te liggen bij de lokale overheid. Hoe dienen musea en culturele organisaties zich te positioneren in dit veranderende landschap en hoe dienen ze hun relatie met de overheid te (her)definiëren?

In Nederland kenden de musea en theaters eerder al een verzelfstandigingsgolf. Wat is hun evaluatie van de situatie? Wordt het tijd dat ook de Vlaamse en Brusselse culturele organisaties meer hun eigen koers gaan bepalen? En wat zijn nu de voor- en nadelen van meer autonomie in de culturele sector?

Het colloquium reikt een aantal inspirerende voorbeelden uit binnen- en buitenland aan. Deze verhalen schetsen de toekomstige uitdagingen voor de musea en culturele organisaties in de Lage Landen en bieden een aantal inzichten die in de praktijk kunnen worden omgezet.

Tijdens het colloquium wordt ook de **Scriptieprijs voor Cultuurmanagement** uitgereikt.

FONDS VOOR CULTUURMANAGEMENT

Het Fonds voor Cultuurmanagement wil, onder de auspiciën van de Universiteit Antwerpen, bijdragen tot de kennis van en de waardering voor de specifieke managementkwaliteit in de cultuursector door de organisatie van colloquia en de bekroning van onderzoek en van modelpraktijken.

Het Fonds reikt o.a. jaarlijks de **Scriptieprijs voor Cultuurmanagement** uit voor een ongepubliceerde masterscriptie over het cultuurmanagement in Vlaanderen en/of Nederland. Het Fonds wil daarmee de kwaliteit van het management in de sector van kunst en cultuur mee helpen stimuleren. Aan deze prijs is een bedrag verbonden van € 2.500.

WEBSITE

www.uantwerpen.be/nl/projecten/fonds-voor-cultuurmanagement/

PRAKTISCHE INFO

LOCATIE

Universiteit Antwerpen, Stadscampus,
[Hof Van Liere](#),
Lange Sint-Annastraat 7, 2000 Antwerpen

TIJDSTIP

Maandag 14 mei 2018, 9.30u-18u

WEBSITE

www.uantwerpen.be/nl/projecten/fonds-voor-cultuurmanagement/colloquium/

CONTACT

Annick Schramme, voorzitter Fonds voor
Cultuurmanagement:
annick.schramme@uantwerpen.be

Barbara Delft, assistent:
barbara.delft@uantwerpen.be

PROGRAMMA COLLOQUIUM 'CULTUUR OP EIGEN KOERS'

ONTHAAL MET KOFFIE (9u30-10u)

10u00	Verwelkoming door rector Herman Van Goethem (Universiteit Antwerpen) Opening door Annick Schramme , Fonds voor Cultuurmanagement (Universiteit Antwerpen)
10u15	Koen Verhoest (Universiteit Antwerpen) 'Verzelfstandiging: een internationaal perspectief'
10u45	Sjors Overman (Universiteit Utrecht) 'De kunst van afstemming in verantwoordingsrelaties'
11u15	Kaari Kiitsak-Prikk m.m.v. Annuikka Jyrämä (Aalto University School of Business, Finland) 'Changed legal status of Estonian Public Cultural Organisations: a Key to Changes Institutional Field'
11u45	Felix Rottenberg (Amsterdamse Kunstraad) en Joop Daalmeijer (gewezen voorzitter Raad voor Cultuur Nederland)
12u15	Tussentijdse reflecties door Daan van Lent (NRC) – dagvoorzitter

LUNCH (12u30-13u30)

13u30	Olga Van Oost (Faro / VUB): "Republiek Museum: zelfbeschikking als ideaal of doembeeld?"
14u	Voorstelling cases: Katrien Laporte (Designmuseum Gent)
14u15	Marieke van Bommel (MAS Antwerpen)
14u30	Walter Rycquart (Museumstichting Antwerpen)
14u45-15u15	Paneldebat , gemodereerd door Daan Van Lent (NRC) en Werner Trio (VRT)

PAUZE MET KOFFIE (15u15-15u30)

	Voorstelling cases:
15u30	Jan Bloemen (Z33 Hasselt)
15u45	Rein Wolfs (Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland, Bonn)
16u	Joost Vander Auwera (Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel)
16u15-16u45	Paneldebat gemodereerd door Daan van Lent (NRC) en Werner Trio (VRT) Slotbeschouwingen
16u45	Scriptieprijs voor Cultuurmanagement , uitgereikt door de heer Thomas Leysen, onder voorzitterschap van Ernest Van Buynder
17u	Slotwoord en uitnodiging slotdrink door Annick Schramme

SLOTDRINK (17u-18u)

WIE IS WIE?

JAN BLOEMEN is directeur van kunstencentrum Z33 in Hasselt. Hij studeerde af als architect en groeide vanuit de architectuurpraktijk door naar de culturele sector binnen de disciplines vormgeving en beeldende kunst. In 2011 startte hij als adjunct artistiek directeur van kunstencentrum Z33 in Hasselt en een jaar later nam hij er de zakelijke leiding over. Naast zijn managementfunctie binnen Z33 zetelt Jan Bloemen nog in diverse raden van bestuur en commissies binnen het professionele kunstenlandschap.

JOOP DAALMEIJER begon zijn loopbaan als schrijvend journalist en werkte later ook als journalist en presentator bij de VARA radio en televisie en de publieke omroep Veronica. In 1990 werd hij directeur van Veronica, waarna hij onder andere bij RTL Nederland, Filmnet en Canal+ werkte. Vanaf 1998 tot zijn pensioen in september 2011 was hij werkzaam in verschillende leidinggevende functies bij de publieke omroep. Joop Daalmeijer was daarnaast van 2011 tot 2016 voorzitter van de Raad voor Cultuur Nederland. Hij is ook onder meer voorzitter van de Raad van Toezicht van Free Press Unlimited en bestuurslid van deBuren in Brussel. Joop Daalmeijer is lid van de raad van bestuur van het Fonds voor Cultuurmanagement.

ANNUKKA JYRÄMÄ, PhD, docent, works as a professor in Cultural Management at the Estonian Academy of Music and Theatre and as docent at the Aalto University School of Business, Finland. Her research interests include branding, social responsibility, knowledge creation processes and the role of mediators from institutional and network theory perspectives.

KAARI KIITSAK-PRIKK, PhD, is a lecturer and researcher at the Centre of Cultural Management at the Estonian Academy of Music and Theatre; and guest lecturer in other Estonian universities. Her research interests include the public cultural sector; cultural governance; managing societal interactions; entrepreneurial training; and social impact of arts projects.

KATRIEN LAPORTE was gedurende 20 jaar manager in verschillende kunstinstellingen en culturele organisaties zoals Theater Victoria, de Vlaamse Opera in Gent en het Stadstheater NTGent. Ze werkte voor het stadsfestival Architectuur als Buur, was coördinator van het Time Festival en was programmadirecteur voor "Brugge 2002" Europese culturele hoofdstad. Van 2007 tot 2012 werkte ze in het gebied van cultuurbeleid als cultuuradviseur van de Schepen voor Cultuur, Toerisme en Festiviteiten. Ze is sinds oktober 2013 directeur van het Designmuseum, Gent.

SJORS OVERMAN is assistant professor in de Bestuurskunde aan de Utrechtse School voor Bestuurs- en Organisationswetenschap, Universiteit Utrecht. Sjors Overman doet onderzoek naar verantwoordingsregimes bij zelfstandige organisaties, governance van de cultuursector en reputatie van publieke organisatie. Hij heeft artikelen gepubliceerd in onder andere Governance, Public Administration en Public Management Review.

FELIX ROTTENBERG is bestuurder, raadgever en moderator. Hij is geboren en getogen in Amsterdam en zette zijn eerste schreden in de cultuursector in 1980 als zakelijk leider van Stichting de Populier, centrum voor Poëzie en Politiek. In de afwisselende carrière die volgde vervulde hij sleutelposities in de culture wereld en in de politiek. Hij was onder meer oprichter en directeur van de Balie, centrum voor cultuur en debat (1981-1992), voorzitter van de PvdA (1992-1997), voorzitter van het bestuur van het International Filmfestival Rotterdam (1986-2003), voorzitter van het bestuur van het Nederlands Film Fonds (1997-2003) en voorzitter van het bestuur van de Gerrit Rietveld Academie (1896-1998). Op dit moment is hij o.a. voorzitter van het bestuur van de Amsterdamse Kunstraad.

WALTER RYCQUART is algemeen directeur van De Museumstichting, dat de drie voormalige provinciale musea DIVA, FOMU en MoMu verenigt onder de koepel van de Stad Antwerpen. Walter Rycquart werkte daarvoor al voor de stad Antwerpen op het kabinet van schepen van cultuur Eric Antonis waar hij onder andere de grote theaterdossiers voorbereidde. Na 8 jaar als zakelijk directeur bij de Stedelijke Musea Brugge, werd hij eind 2009 departementshoofd Cultuur bij het provinciebestuur van Antwerpen. In die functie waakte hij over de goede werking van de drie provinciale musea, cultuurhuis de Warande, kasteel d'Ursel en de Arenbergschouwburg, en gaf hij mee vorm aan het cultuur- en erfgoedbeleid van de provincie Antwerpen. Walter Rycquart is verder ook lid van de SARC, de strategische adviesraad voor het Vlaamse beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

ANNICK SCHRAMME is hoogleraar en opleidingsverantwoordelijke van de Master in Cultuurmanagement aan de Universiteit Antwerpen. Ze is ook academic director van het Competence Center Creative Industries aan de Antwerp Management School. Tot en met 2017 was ze voorzitter van ENCATC, het Europees netwerk van cultuurmanagement en –beleid. Annick Schramme heeft o.a. gepubliceerd over kunstbeleid, cultureel leiderschap en cultureel ondernemerschap. Ze is lid van diverse raden van bestuur van culturele organisaties en overheidsadviescomités in Vlaanderen en Nederland, zoals de Raad van Cultuur in Nederland. Annick Schramme is voorzitter van het Fonds voor Cultuurmanagement van de Universiteit Antwerpen.

WERNER TRIO is programmamaker, presentator en journalist bij radio Klara. Hij begon zijn loopbaan bij de VRT in 1992. Sinds 2000 werkt Werner Trio bij de radiozender Klara, waar hij muzikale, culturele, historische, maatschappelijke, wetenschappelijke, filosofische en politiek/economische discussieprogramma's presenteert. Anno 2015 is hij verantwoordelijk voor zijn wekelijks programma 'Trio' dat op zaterdag wordt uitgezonden. Werner Trio is ook docent aan de Artesis Hogeschool Antwerpen.

MARIEKE VAN BOMMEL Sinds maart 2015 is de Nederlandse Marieke van Bommel (1975) directeur van het MAS I Antwerpen. Marieke van Bommel werkte voor haar komst naar België, 10 jaar in het Maritiem Museum Rotterdam, eerst als hoofd publiekszaken, de laatste jaren als zakelijk directeur. In die rol gaf zij mede vorm aan de fusie tussen het Maritiem Museum Rotterdam en het Havenmuseum. Marieke studeerde aan de Reinwardt Academie Amsterdam en behaalde een master in Beleid en Organisatie wetenschappen aan de Universiteit van Tilburg.

DAAN VAN LENT studeerde politicologie aan de Rijksuniversiteit Leiden en International Journalism aan City University in Londen. In 1992 begin hij zijn loopbaan in de journalistiek, sinds 2006 werkt hij bij NRC. Het grootste deel van zijn carrière werkte Daan van Lent als financieel-economisch verslaggever. Hij schreef samen met Egbert Kalse twee boeken over de financiële crisis (*Bankroet* en *Het Rampscenario*). In 2011 en 2012 was hij onderzoeksjournalist bij NRC, daarna stapte hij over naar de cultuurredactie. Van 2012 tot en met 2017 schreef Van Lent daar vooral over cultuurbeleid, de zakelijke kant van culturele instellingen en over de internationale kunstmarkt. Hij deed veel eigen onderzoek naar de impact van de cultuurbezuinigingen in Nederland sinds 2012. In 2017 publiceerde hij samen met collega Arjen Ribbens een reeks van artikelen over mogelijke belangenverstrengeling bij het Stedelijk Museum, wat leidde tot het vertrek van directeur Beatrix Ruf. Sinds begin 2018 schrijft Daan van Lent voor NRC over de gezondheidszorg, met speciale aandacht voor de betaalbaarheid, de verhouding tussen publieke en private belangen en voor innovatie.

OLGA VAN OOST werkt als sectorcoördinator musea en adviseur museologie bij FARO, het Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed vzw. Ze adviseert en ondersteunt Vlaamse musea in hun beleids- en inhoudelijke processen. Ze is mee verantwoordelijk voor het faciliteren en aansturen van het Vlaams Museum Overleg.

Olga van Oost behaalde aan de Vrije Universiteit Brussel een doctoraat in de Communicatiewetenschappen, getiteld 'Het Museumvraagstuk'. Ze is deeltijds als professor verbonden aan de vakgroep Communicatiewetenschappen van de VUB, waar ze o.a. vak Kunst- en Cultuursociologie doceert. Ze voert onderzoek in het domein van de (digitale) museum studies. Haar onderzoeksthema bij uitstek is de vraag welke betekenissen en rollen musea in een veranderende samenleving kunnen hebben.

JOOST VANDER AUWERA is senior curator van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België in Brussel. Hij behaalde o.a. een PhD in kunstgeschiedenis en wijdde een 75-tal publicaties aan de 17de-eeuwse Vlaamse schilderkunst en de zakelijke administratie van musea. Samen met Drs. Justin Davies is hij co-founder en projectleider van het Jordaens Van Dyck Panel Paintings Project, een internationaal en multidisciplinair wetenschappelijk project over schilderijen op paneel van deze beroemde kunstenaars. Daarnaast is hij projectleider van het bezoekerscentrum Bruegel House in Brussel. Samen met de Universiteit Antwerpen en het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis is hij partner in het project Airchecq, een federaal Belgisch wetenschappelijk project over de luchtkwaliteit in musea.

KOEN VERHOEST is hoogleraar met een onderzoeksovername (ZAPBOF) aan de onderzoeksgroep Management & Bestuur van de Universiteit Antwerpen (Faculteit SW). Hij heeft diploma's in politieke wetenschappen, economie, en European public administration, alsook een doctoraat in het domein van overheidsmanagement (KULeuven). Zijn onderzoek richt zich op de organisatie, coördinatie en samenwerking rond publieke taken in een multi-actor omgeving, met specifieke aandacht voor de verzelfstandiging en sturing van overheidsorganisaties, samenwerking en partnerschappen tussen publieke en private actoren en de liberalisering en regulering van markten. Hij heeft over die thema's breed gepubliceerd in hoog gerangschikte internationale tijdschriften en bij internationale uitgeverij, leidt panels en workshops in internationale netwerken (ECPR Standing Group on Regulatory Governance; EGPA) en is actief in nationale en internationale onderzoeksprojecten (COBRA, CRIPO, PSI-CO, TROPICO).

REIN WOLFS (Hoorn, NL, 1960) is sinds 2013 directeur van de Bundeskunsthalle (Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland) in Bonn. Daarvoor was hij artistiek directeur van de Kunsthalle Fridericianum in Kassel (2008-12), hoofd presentaties van Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam (2002-07) en eerste directeur van Migros Museum für Gegenwartskunst in Zürich (1996-2001). In 2003 was hij curator van het Nederlandse paviljoen op de Biënnale van Venetië.

Rein Wolfs publiceert regelmatig en participeert in verschillende comités, o.a. in de Kunststiftung NRW, in het Kulturfonds Rhein Main, in de werkgroep voor kunst in de openbare ruimte in Zürich, in de kunstcommissie van het Duitse ministerie van buitenlandse zaken en in de programmaraad van Gropius Bau in Berlijn.

AANWEZIGEN

Naam	Voornaam	Organisatie
Aerts	Peter	S.M.A.K.
Aerts	Jerry	deSingel Fonds voor Cultuurmanagement
Baerten	Gisèle	Cultuurhuis Tessenderlo
Bakker	Anouk	Master Cultuurmanagement UA
Bary	Peter	M-museum Leuven
Bauvois	Stefanie	Universiteit Antwerpen
Beckers	Lotte	De Morgen
Berckmoes	Toon	IDEA Consult
Bergs	An	POD Wetenschapsbeleid
Bloemen	Jan	Z33
Bortier	Sander	Master Cultuurmanagement UA
Bossuyt	Tijl	De Veerman
Braspenning	Laura	Sint Lucas Antwerpen
Brom	Rogier	Boekmanstichting
Broos	Sofie	Karrenmuseum Essen vzw
Calleeuw	Helena	Universiteit Gent
Claesen	Bruno	Eigen Vermogen van het KMSKA
Cuypers	Kris	de Werft Geel
Daalmeijer	Joop	Fonds voor Cultuurmanagement
Dambruyne	Johan	Rijksarchief van België
De Coninck	Monika	Federaal Parlements lid SPA-fractie
De Corte	Dirk	Master Cultuurmanagement UA
De Graeve	Rita	Departement CJM/UA
De Hondt	Fiona	n.v.t.
de Jongh	Gemmeke	VISITFLANDERS Convention Bureau
De Poorter	Alexandra	Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis
De Weerd	Christine	STAM Stadsmuseum Gent

Debo	Kaat	Modemuseum Antwerpen
Dedobbeleer	Willem	UGent - Gents Universiteitsmuseum
Delft	Barbara	Master Cultuurmanagement UA
Deneubourg	Margot	Master Cultuurmanagement UA
Dessin	David	N-VA Studiedienst
Dessoy	Linde	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
D'hanis	Wanda	Nikè Consult-Management & Reflectie
Don	Marlies	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
Ector	Heidi	CIAP kunstverein
Friede	Berendsen	Universiteit van Amsterdam
Goossens	Laura	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
Groenier	Luciaan	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
Hanssens	Ellen	Departement CJM
Heemskerk	Eva	Master Cultuurmanagement UA
Heiremans	Klaartje	Toneelhuis
Hendriks	Sam	De Museumstichting
Herman	Frank	Dept. Cultuur, Jeugd & Media - Vlaamse overheid.
Jacobs	Sofie	Master Cultuurmanagement UA
Janssens	Joris	Kunstenpunt
Jyrämä	Annukka	Aalto University School of Business, Finland
Kiitsak-Prikk	Kaari	Aalto University School of Business, Finland
Knoop	Riemer	Reinwardt Academie AHK/ Gordion Cultureel Advoes
Lagae	Bernadette	Gents Universiteitsmuseum
Lambregs	Nana	CONIX RDBM Architects
Lammens	Sara	Koninklijke Bibliotheek van België
Laporte	Katrien	Designmuseum Gent
Leysen	Thomas	Fonds voor Cultuurmanagamet
Martens	Jeroen	De Museumstichting SON / DIVA
Meers	Sophie	Maastricht University

Otte	Vera	Student cultuurmanagement / freelance producent
Peeters	Natasja	War Heritage Institute, Brussel
Pelonero	Salvatore	Cultuurpactcommissie
Pfeijffer	Maud	Master Cultuurmanagement UA
Quaghebeur	Maarten	Cultuurloket
Renard	An	Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience
Renders	Liza	Alumnus Master Cultuurmanagement UA
Renders	Liza	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
Robijns	Anna	Vlaamse Overheid - Departement CJM
Rottenberg	Felix	Amsterdamse Kunstraad
Rouschop	Tim	Art Officials
Rycquart	Walter	Museumstichting Antwerpen
Schediwy	Laura	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
Schramme	Annick	Fonds voor Cultuurmanagement
Serré	Marleen	VO - Departement CJM
Spek	Marije	Universiteit Antwerpen
Stubbe	Maartje	DeMuseumstichting
ten Haaf	Merel	Master Cultuurmanagement UA
Thoelen	Annelies	Universiteit Antwerpen Master Cultuurmanagement
Trio	Werner	VRT
Vaessen	Cedric	Master Cultuurmanagement UA
van Beneden	Benjamin	Rubenshuis
van Bommel	Marieke	MAS Antwerpen
Van Broeckhoven	Jan	ATV
Van Buynder	Ernest	Universiteit Antwerpen Fonds voor Cultuurmanagement
Van Cauteren	Philippe	S.M.A.K.
van de Kerckhof	Véronique	Rubenanium
Van de Vondele	Tine	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
Van den broeke	Isabelle	Tempora

van Domburg	Max	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
Van Goethem	Herman	Rector Universiteit Antwerpen
van Lent	Daan	NRC
Van Oost	Olga	Faro / Vrije Universiteit Brussel
van Zimmeren	Esther	Universiteit Antwerpen
Vander Auwera	Joost	Koninklijke Musea voor schone Kunsten van België
Vanhoonacker	Isabelle	Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België
Vanseveren	Wim	Vlaams-Nederlands Huis deBuren
Velghe	Elviera	Fotomuseum / Museumstichting
Verbergt	Bruno	Fonds voor Cultuurmanagement
Vercammen	Merel	Kandidaat Scriptieprijs Cultuurmanagement
Verhaegen	Els	M HKA
Verhoest	Koen	Universiteit Antwerpen
Verhoeven	Iris	JEF
Verhoeven	Pieter	Karrenmuseum Essen vzw
Vermeren	Mayke	Vlaamse overheid/team Kunsten/subsidiëren en erkennen
Vermeulen	Jo	Veerman, Iedereen Leest, ...
Vervaeat	Itza	Master Cultuurmanagement UA
Willems	Carmen	KMSKA
Wolfs	Rein	Bundeskunsthalle Bonn
Wouters	Johan	de VELINX/Stad Tongeren
Wyns	Frieda	abc
Zeegers	J.	Cultuurpact.be

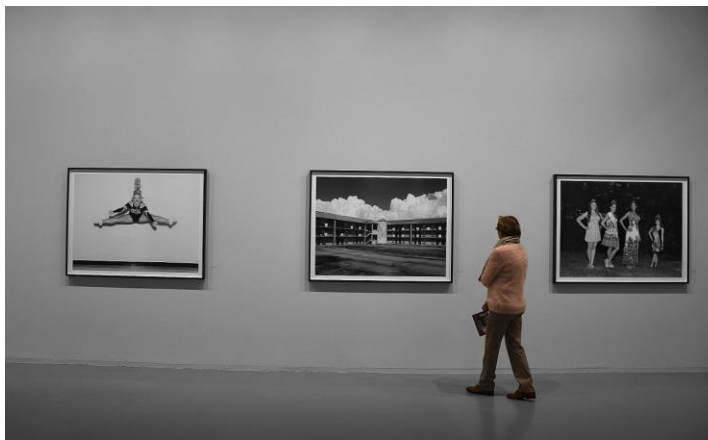
Aangepast t.e.m. 08/05/18

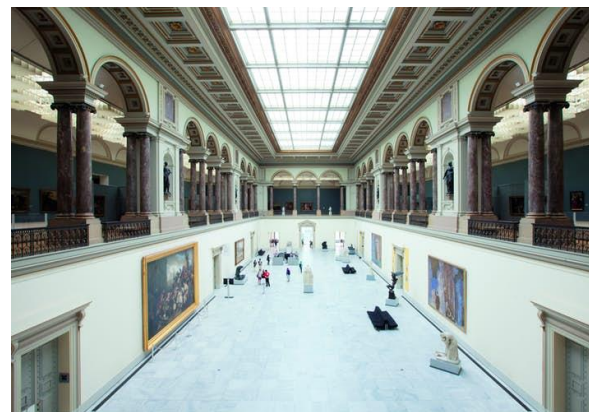
Z33 Hasselt
©© FaceMePLS

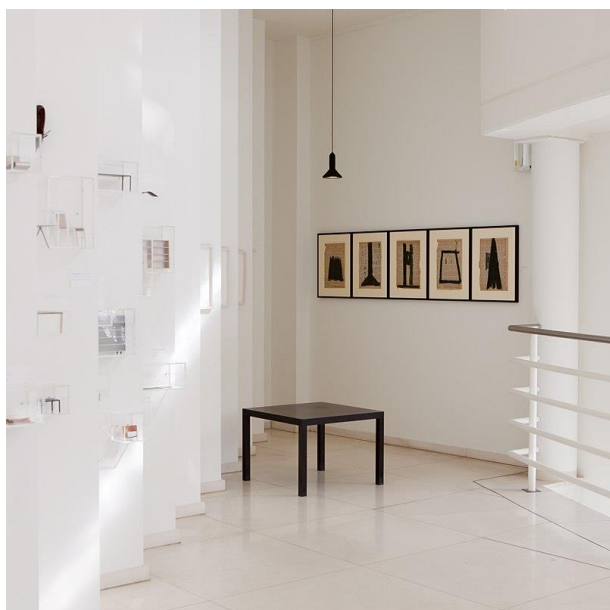
Bundekunsthalle Bonn
©© Dodo

Museumstichting Antwerpen: FOMU
©© Paul Hermans

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten België
© Philippe van Gelooven

Designmuseum Gent
©© Evelien Bauwens

MAS Antwerpen
©© Paul Hermans